

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Etologija

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

3

5. Status nastavnog predmeta:

Izborni

6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:

7. Ograničenja pristupa:

8. Trajanje / semest(a)r(i):

1

7

9. Sedmični broj kontakt sati i ukupno studentsko radno opterećenje na predmetu:

	Semestar (1)	7	Semestar (2)	(za dvosemestralne predmete)	Opterećenje: (u satima)
9.1. Predavanja	2				Nastava: 34
9.2. Auditorne vježbe	0				Individualni rad: 55
9.3. Laboratorijske / praktične vježbe	1				Ukupno: 89

10. Fakultet:

Prirodno-matematički

11. Odsjek / Studijski program:

studijski program/biologija/usmjerenje: Edukacija u biologiji,

12. Nositelj nastavnog programa:

13. Ciljevi nastavnog predmeta:

Cilj realizacije ovog programa je spoznaja prirode, obrazaca i bioloških faktora ponašanja životinja i ljudi. U centru pažnje su fiziološko-anatomske osnove receptorskog, nervno-endokrinog i efekorskog sistema – od najjednostavnijih do najsloženijih oblika individualnog i društvenog ponašanja, uključujući i tradiciju, ljudsku i životinjsku kulturu. Takav pristup omogućava da se fenomenologija ponašanja argumentirano objasni kauzalnim povezivanjem s njegovom biološkom suštinom

14. Ishodi učenja:

Studenti će biti sposobni da razlikuju i analiziraju fiziološke mehanizme u osnovi različitih ponašanja i da razumiju složenu genetičku uslovljenost ponašanja. Studenti će moći da primijene osnovne metode koje se koriste prilikom izučavanja ponašanja, od eksperimentalnih pristupa, preko obrade podataka i interpretacije rezultata. Studenti će biti sposobni da primijene znanja u praktičnom radu sa životinjama u prirodnim uslovima i u zatočeništvu.

15. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Historijski razvoj nauke o ponašanju. Definicija, klasifikacija i funkcije ponašanja. Interdisciplinarnost pristupa i razvoj metoda i model sistemi za izučavanje ponašanja. Regulacija različitih oblika ponašanja. Uloga ponašanja u evolucionim procesima. Biološki ritmovi u osnovi ponašanja. Potraga za hranom. Kooperativno ponašanje. Teritorijalno ponašanje. Predatorsko i antipredatorsko ponašanje. Agresivno ponašanje. Disperzije i migracije. Uzroci i tipovi migracija. Mehanizmi orijentacije tokom migracija. Komunikacija kod životinja. Učenje i pamćenje. Reproductivno ponašanje. Tipovi parenja. Briga o potomstvu. Seksualni konflikt. Socijalno ponašanje. Pojam, evolucija i primjeri socijalnog ponašanja. Altruizam. Ponašanje čovjeka. Kvantitativno-genetičke i molekularno-genetičke metode u izučavanju ponašanja ljudi.

16. Metode učenja:

Predavanja - uz upotrebu video materijala - powerpoint prezentacije.
Praktične vježbe. Demonstracione vježbe. Metode izučavanja ponašanja u laboratorijskim uslovima. Primjeri na odabranim model-sistemima.

17. Objašnjenje o provjeri znanja:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, i sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali:

Obaveze studenta	Bodovi
Prisutnost na predavanjima i vježbama	do 5
Testovi I	do 15
Test II	do 15
Kolokvij	do 5
Seminarski rad	do 10
Ukupno predispitne obaveze	50
Završni ispit	50

Na zahtjev studenta ali i po odluci predmetnog nastavnika, u završnoj provjeri znanja moguće je organizirati i usmeni ispit. Za polaganje ispita je neophodno ostvariti ukupno 54 boda

18. Težinski faktor provjere:

Konačan uspjeh studenta nakon svih predviđenih oblika znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja, kako slijedi:

Osvojen broj bodova	Ocjena (BiH)	(ECTS ocjena)
<54,00	5	F
54,00-64,00	6	E
65,00-74,00	7	D
75,00-84,00	8	C
85,00-94,00	9	B
95,00-100	10	A

19. Obavezna literatura:

1. Hadžiselimović, R., Maslić, E. (1999). Osnovi etologije – Biologija ponašanja životinja i ljudi. Sarajevo Publishing,

Sarajevo.

20. Dopunska literatura:

2. Sofija Pavković-Lučić, Lidija Radenović (2018). Ponašanje životinja. Biološki fakultet, Beograd.

21. Internet web reference:

<http://www.animaledu.com/Default.aspx?d=1>
<https://www.careerlinecourses.com.au/animal-behaviour-courses/>

22. U primjeni od akademske godine:

2024./2025.

23. Usvojen na sjednici NNV/UNV: